

22.10.59

2651

86-878

מ/ח/ה/ן
מ/ח/ה/ן
מ/ח/ה/ן

מסקנות בשאלת זיוון ישראל וארצות ערב

לר

S ✓

S ✓

S ✓

1. השגת תוספת ניכרת של נשק חדיש נשארת אחת ממשימותינו המרכזיות והדחופות ביותר.
2. נוכח מצבנו הכספי הננו מצווים לעשות כל המאמצים להשיג את הנשק הדרוש חיינם או לפחות במחירים נוחים ככל האפשר ובאשראי ארוך.
3. מכיון שכעית ההגנה המערבית עומדת ותעמוד עוד זמן רב ברום עולמם של הקורסים העשויים לשמש לנו מקור לאספקת נשק, הרי שבבואנו לתבוע סיוע צבאי עלינו להדגיש את נכונותנו להשתתף בהגנה זו. הבעת נכונות זו אינה שכסיס גרידא אלא היא משקפת את עמדתנו האמיתית.
4. עם זה עלינו לעמוד בכל הזדמנות על הסכנה הנשקפת לנו מצד המדינות השכנות, ביחוד כל עוד הן מסרבות לכרות אתנו בריתות שלום. יחס הכחות ביננו לבין שכנינו מוכרח לשמש יסוד מכריע בכל שיקולינו לגבי בעיית הזיוון של ישראל מזה ושל ארצות ערב מזה.
5. היתנו מדינה יהודית יחידה המוקפת מספר מדינות ערביות הוא השיקול הראשון המזכה אותנו להתחשבות מיוחדת ולעזרה יותר נדיבה. שיקול שני הפועל באותו כיוון הוא המצוקה הכספית שנתונה בה ישראל, כתוצאה מטפיל קליטה ופיתוח המתנהל בתוכה ואשר אין דומה לו ביותר חלקי המזרח התיכון, בעוד שהמדינות הערביות חפשיות מנטל כזה ויש בהן הנהגות מרווחה כספית ניכרת. השיקול השלישי הוא אפיייה הדימוקרטי המובהק של ישראל. הרביעי - יתרון כושר צבאנו לגבי השימוש בכלי נשק הדישנים ומורכבים.
6. עלינו להתמיד בדרישה כי לא יינתן למדינות הערביות שום נשק, אף לא בתשלום, על עוד הן עמדות במרדן לגבי כריתת שלום עם ישראל. אל נירתע מטיעון זה גם אם אין לו סיכוי להתקבל על דעת אנשי דברנו, באשר לחץ זה מצדנו עשוי אך להכביד עליהם להתעלם מגורם השלום הישראלי-ערבי, להביאם לידי השפעה יותר נמרצת על הערבים למנ-לכען השלום ואולי גם לסחוט מהם הקלות מיוחדות לנו לגבי אספקת נשק. גם אם לא תישא תביעתנו זא כל פרי לאלתר, היא משפרת את מעמדנו כצד שיצא מקופח ולכן מגיע לו שיצוי מה, אם חמרי או מדיני.
7. אם ניתקל בהתעלמות מאיבת הערבים לישראל ובנכונות לתת או למכור להם נשק גם כאין שלום בינם לבין ישראל, עלינו לדרוש כי בקביעת כמיות הנשק הביתנות לכל מדינה במזרח התיכון תיחשב ישראל כשקולה כנגד כל מדינות ערב יחד. עקרון זה של שויון כולל כנשא את המציאות הצבאית המושתתה על רקע מדיני מסשי, בעוד שעקרון השויון הנפרד מבוסס על הנחה מדומה. ושוב אל נירתע מלדגול בשויון כולל רק משום שאין לו סיכוי להתקבל למעשה - מאותם הטעמים שצוינו בסעיף הקודם לגבי הסיסמה של אי מתן נשק לערבים בכלל.
8. על כל הצעה של מתן נשק לישראל בכמות שניתנת לכל אחת מהמדינות הערביות ("שויון נפרד") עלינו לענות בשלילה גמורה ולהסביר כי באין שלום ביננו לבינן מוטב שלא יותן נשק לא לנו ולא להן משיותן באופן הסעניק להן עדיפות כה מכרעת של תוספת כוח צבאי. במצב כזה אין כרירה אלא לנקוט את העקרון של "גם לי גם לך לא יהיה".

9. מובן מאליו, כי אם לא תתקבל דעתנו זו וניווכח לדעת כי המדינות הערביות קיבלו או עומדות לקבל נשק לפי אותה מתכונת, בעמוד גם אנו על זכותנו לקבל לפחות את חלקנו הטיצער.
10. תשומתנו על ההצעה הבריטית למכור לנו ולכל אחת ממדינות ערב 14 מטוסי דחף צריכה להנתן בהתאם לסעיף 8. במקרה מסויים זה, דחיית הצעה, על כל פנים במסקל ראשון, לא רק מחוייבת מבהינה עקרונית אלא נוחה לנו גם מהצד המעשי, שכן, ראשית, אין מטוסים אלה מעולים ביותר, ושנית, ספק אם נוכל לגייס את הסכומים שנצטרך לשלם בעדם.
11. אין לראות סתירה בין דחייתנו את ההצעה הבריטית בדיעבד לבין דרישתנו למכור לנו מטוסי דחף מלכתחילה, יען כאשר דרשנו מטוסי דחף בעבר נתכוונו לתקן במדת מה את שווי המסקל שהופר ע"י מכירת מטוסי כחף אנגליים למצרים בלבד, באוד שעכשו אנו עומדים בפני הצעה הנאה לא לשפר את מאזן הכוחות לטובתנו כלפי מצרים אלא להריעו עוד יותר לגבי כל מדינות ערב.
12. את דחיית ההצעה הבריטית בדבר 14 מטוסי דחף לכל מדינה ומדינה עלינו ללוות בוידוש דרישתנו הכללית, שהוצגה באגרת האחרונה לשלש המעצמות המערביות, כי לא יותן שום נשק נוסף לארצות ערב כל עוד הן מקיימות מצב של מלחמה בגדנו.
13. אם יתברר כי אנגליה הולכת לשיטתה ועומדת למכור כמויות אלו של מטוסי דחף לערבים, נצטרך לשקול אם עלינו לקנות את המטוסים המוצעים לנו, ובמקרה שהחלטתנו תהיה חיובית - להתאמץ להשיג הנהרות לגבי המספר, הסחיר, מועדי התשלום ואפילו סיב המטוסים עצמם.
14. בינתיים - ובין כה וכה - עלינו להגביר מאמצים להשגת סיוע ללא תשלום מארצות הברית, ע"י פעולה משולבת כלפי מחלקת המדינה, הפנטאגון והבית הלבן, מתוך ניצול המצב של ערב בהירות. בטיעונני כלפי ארצות הברית עלינו להסתייע בנימוקים שהובאו לעיל וכן להזכיר ולהצגיש כי היינו הראשונים מכל מדינות המזרח התיכון בבקשת סיוע צבאי ולכן ראוייה בקשתנו להתמלא ראשונה. הפלחת המיבצע הזה עשויה לפטור אותנו מההכרח להזקק למטוסי הדחף הבריטיים, המפקדים ניצילותם אחרי המטוסים האמריקניים ומחירם עובר על גבולות יכולתנו הרגילה.
15. כן עלינו לאחוז בינתיים בכל אמצעי הפירסום וההסברה בארצות הברית ובאנגליה לשם גיוס דעת הקהל נגד נתינת או מכירת נשק למדינות ערב, כאשר אין פניהם לשלום בפנים האזור ואין כל אמון ביכולתן ובנכונותן להגן על האזור מפני סכנה חיצונית. יעילותה של תעמולה זו תגדל במדה שנצליח לטשטש את מקורות השראתה הישראלים ולהציגה כפרי שיקול דעת יסודי של אנשים ישרי לב ונכונני דבר החפשים מפניות ואשר אין כוונתם אלא לניצור השלום במזרח התיכון ולהגנת הדימוקרטיה בעולם כולו.

ס-ח/מ/ו

22 באוקטובר 1952.